

Καί ἔτσι ἐπεριμέναμε νὰ ξημερώσῃ.

Ὅλη τὴ νύχτα δὲν ἀκούστηκε ὁ παραμικρὸς θόρυβος ἀπὸ μέσα. Μονάχα κατὰ τὰ μεσάνυχτα πουθενὰ εἶδαμε ἕνα φῶς νὰ τρεμοσβύνη καὶ γιὰ μιὰ στιγμή ἀκούσαμε κάτι σὰν κλάμα σὰν βογγητὸ, ποῦ ἔκανε πολλοὺς ν' ἀνατριχιάσουν.

Δὲν εἶχε ξημερώσει ἀκόμη καλὰ καὶ οἱ ἐπαναστάται ἀρχισαν πάλι τῆς φωνῆς καὶ τῆς προσκλήσεις στοὺς πολιορκημένους. Μὰ ἐπειδὴ κανεὶς δὲν ἀπαντοῦσε οἱ τολμηρότεροι ἔχασαν τὴν ὑπομονή, ἔσπασαν τὴν πόρτα κι' ἐμπουκάρισαν μέσα στὸ σπῆτι.

Μὲ τὰ τουφέκια σηκωμένα ἀνεβήκαμε ἀπάνω καὶ φτάσαμε στὴν πόρτα τοῦ ὄντζ. Τὴν ἐσπάσαμε κι' αὐτή. Μὰ ἐσταθήκαμε ὅλοι κόκαλο, παγωμένοι ἀπὸ τὸ ὑπέροχο δράμα τοῦ φανατισμοῦ ποῦ ἀπλώνετο μπροστά μας.

Κάτω μπροστὰ στὸ παράθυρο τὰ δυὸ παιδιὰ τοῦ Βόλη—ἕνα ἄγורי κι' ἕνα κορίτσι μεγαλωπὸ—μὲ κόκκινα σαρίκια στὸ κεφάλι ἦσαν ξαπλωμένα τ' ἀνάσκελα μὲ τὸ λαιμὸ κομμένο.

Τὰ εἶχε σφάζει μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια ὁ πατέρας των.

Στὴν ἄλλη γωνία ὁ ἀδελφὸς τοῦ Βόλη μὲ μιὰ μαχαίριὰ κατὰστηθα, τελειωμένος κι' αὐτός. Στὰ πόδια τοῦ κρεβατιοῦ ἢ γυναικῆς του μὲ μιὰ μαχαίριὰ στὴν καρδιακὴ χώρα κι' ἄλλη μιὰ στὸ λαιμὸ. Τὰ χέρια της

ἦσαν ματωμένα καὶ κατακομμένα. Φαίνεται πῶς μονάχα αὐτὴ ἐπρέβαλε ἀντίστασι στὸ ἀνθρωπομακελεῖο τοῦ ἀνδρὸς της.

Καὶ στὴ μέση τοῦ δωματίου ξαπλωμένος μὲ τὰ φουσεκλίκια στὸ στήθος του, μὲ τὸ μαρτίνι δίπλα καὶ μ' ἕνα καταματωμένο μαχαίρι, στὰ χέρια ὁ Βόλης, ζωντανὸς ἀκόμη, μὲ δυὸ μεγάλα τραύματα στὸ λαιμὸ.

Σιωπηλοὶ γιὰ λίγα λεπτὰ ἐβλέπαμε τὸ ἄγριο ἀποτέλεσμα μιᾶς θυσίας εἰς τὸ φανατισμό. Καὶ ἡ φρίκη ὅλων ὅταν συνήλθαμε μαζεύτηκε σὲ μιὰ λέξι ποῦ ἐβγήκε ἀπ' ὅλα τὰ στήθη.

— Τὸ σκύλλο!

Ἐπῆγα κοντὰ στὸ Βόλη, ἐγονάτισα μπροστὰ στὸ κεφάλι του καὶ τὸν ρώτησα μὲ φωνὴ γεμάτη ἀπὸ φρίκη:

— Γιάντα μωρὲ ἐσφαξες τὰ παιδιὰ σου; Γιάντα δὲν ἐπαραδόθηκες νὰ γλυτώσουν τὴ ζωὴ τους;

Στὰ μισαποθαμένα χεῖλη τοῦ ἐξωγραφήθηκε τότε ἕνα ἄγριο γέλοιο. Γέλοιο γεμάτο ἀπὸ θρίαμβο καὶ περιφρόνησι. Ἔκαμε νὰ μιλήσῃ μὰ δὲν ἐμπόρεσε. Ἐσήκωσε μονάχα μὲ κόπο τὸ χέρι του, ἐστύλωσε ψηλὰ τὰ μάτια του καὶ μοῦ εἰδείξε τὸν οὐρανό.

Ἴσως μ' αὐτὸ ἤθελε νὰ μοῦ δώσῃ νὰ καταλάβω ὅτι ἐκεῖ ἐπάνω ἐπερίμενε τὴν ἀνταμειδὴ γιὰ τὴν ἀγρία θυσία τοῦ.

Δ. Χ. ΜΟΣΧΟΝΑΣ

ΣΥΜΒΟΛΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

(Συνέχεια)

Τούτου ἕνεκα καίπερ συνειδότες καὶ τῶν πηγῶν τὴν ἑλλειψιν καὶ τὴν ἡμετέραν ἀσθένειαν ἀναλαμβάνοντες σήμερον νὰ σκιαγραφήσωμεν τὸν ἄνδρα ὅστις πλὴν ἄλλων ἰδιαιτάτα συνήγγησεν εἰς τὴν πρόδοον καὶ ἀκμὴν τῆς περιωνύμου τῆς πόλεως ἡμῶν Ἀκαδημίας.

Τῇ 19ῃ Ὀκτωβρίου 1784 ἐγεννήθη ὁ Καῖρης ἐν Ἀνδρῷ ἐκ πατρὸς μὲν Νικολάου, μητρὸς δὲ Ἀσημίνας· ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ ἦν μία τῶν ἀρχαιοτάτων καὶ τὰ μάλιστα σημαίνουσων ἐν τῇ νήσῳ· ἀδελφοὺς ἔσχε τρεῖς καὶ ἰσαριθμὸς ἀδελφάς, ὧν περιώνυμος ἐγένετο, ὡς θὰ ἴδωμεν, ἡ Εὐανθία.

Διδαχθεὶς τὰ πρῶτα γράμματα ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ προσήλθε κατόπιν εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ταύτην τῷ 1792 κληθεὶς ὑπὸ τινος ἐνταύθα διατρίβοντος πρὸς μητρὸς θείου αὐτοῦ Σωφρονίου καλουμένου.

Ἐν τῷ βίῳ τοῦ Γρηγορίου Σαράφη ἱστορήσαμεν ἤδη διὰ ἀγαθὸν προστάτην εὑρεν ὁ Καῖρης τότε τὸν ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρὸν τοῦ Σαράφη Χη Διαμαντῆν, ὅτι ἐν τῷ αἵκῳ τούτῳ συνεδέθη διὰ ἐπιστηθίου πρὸς τὸν Γρη-

γόριον φίλιας, ὅτι ὑπὸ τὴν εὐεργετικὴν αἰγίδα τοῦ Χη Διαμαντῆ ἠκολούθησε βραδύτερον τὸν Γρηγόριον μεταβαίνοντα ἐπὶ σκοπῷ ευρυτέρας μαθήσεως εἰς Πάτριον καὶ Χίον ὁπόθεν ὡς φιλόπονος μέλισσα ἀπεκόμισεν ὅ,τι ἐν ταῖς ἀκμαζούσαις τότε σχολαῖς τῶν νήσων τούτων ἐδιδάσκετο.

Ἡ ἐξ Εὐρώπης τότε συμπεσοῦσα ἐπάνοδος τοῦ Βενιαμίν ἠλέκτρισε τὸν Θωμᾶν, διότι τοῦτο ἦτο τὸ ἀρχικὸν ὄνομα τοῦ Καῖρου: φύσει φιλομαθὴς ὢν πενιχρὰν εἰς ἄκρον ἐνόμισεν, ἦν ἐν τε Πάτρει καὶ Χίῳ ἔλαθεν παιδεύειν· ἡ ἐπὶ μικρὸν δὲ χρόνον ὑπὸ τὸν Βενιαμίν μαθητεία αὐτοῦ ἐκέντρισεν ἐτι μάλλον καὶ ὥξυνε τὴν ἐπιθυμίαν τῆς εἰς τὴν Ἑσπερίαν μεταβάσεως αὐτοῦ. Καὶ τῶν μὲν γονέων αὐτοῦ, οἵτινες παντὶ σθένει προσεπάθουν νὰ ἀποτρέψωσιν αὐτὸν τοῦ σκοποῦ τούτου φοβούμενοι τὰ δεινὰ τοῦ ἐν τῇ ξένῃ βίου, οἵτινες καὶ αὐτὸν τὸν γάμον ὡς δέλεαρ προέσεισαν ἀγωνιζόμενοι νὰ μεταπέσωσιν αὐτόν, τῶν μὲν λέγω, γονέων αὐτοῦ ἀπηλλάγη δηλώσας ὅτι ἐπεθύμει νὰ ἀσπασθῇ τὸ κληρικὸν στάδιον, ἥτινι προτάσει αὐτοῦ.

οὐδὲν ἐδύναντο νὰ ἀντεῖπωσι, τοῦ Θωμᾶ προχειρισθέν-
τος οὕτω τῇ 1802 διακόνου καὶ λαβόντος τὸ ὄνομα
τοῦ Θεοφίλου. Ὑπελείπετο δ' ὁμοῦ νὺν σπουδαία
δυσχέρεια, ἣν καὶ ταύτην κατώρθωσε τέλος νὰ υπερ-
πηρήσῃ ὁ Καῖρης. Ἡ εἰς Ἑσπερίαν μετάδοσις ἀπῆται
οὐκ ὀλίγας δαπάνας καὶ τούτων ἑστέρευτο: Τοῦτο δ' ὁ-
μοῦ δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐπιτευχθῇ· κατὰ τινας μὲν ὁ θεὸς
αὐτοῦ Σωφρόνιος κατ' ἄλλους δὲ πιθανώτερον φιλό-
μουσολί τινες Κυθωνιάται, ὧν προεξήρχον ὁ Χη' Ἀθανά-
σιος ὁ Χη' Διαμαντῆς καὶ Χη' Παρασκευᾶς ἀνέλαβον
νὰ καταβάλλωσι τὰ ἀναγκαζομένα αὐτῷ χρήματα.
Οὐδαμῶς ἄλλως πρέπει νὰμφιδάλλωμεν ὅτι ὁ ἴσα καὶ
ἀδελφὸν αὐτὸν ἀγαπῶν Γρηγόριος Σαράφης ἐξαίρετως
θὰ συνήγγισεν εἰς τοῦτο, δι' ἣς εἶχεν ἐπιρροῆς παρὰ
τε τῇ ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρῷ αὐτοῦ καὶ παρ' ἄλλοις
τῶν προκρίτων καὶ εὐποροῦντων συμπολιτῶν αὐτοῦ.
Καθ' ὃν λοιπὸν χρόνον ἐμελλε νὰνοίξῃ τὰς πύλας αὐ-
τῆς ἡ Ἀκαδημία, καθ' ὃν χρόνον ἡ ἐπιστημοσύνη
τοῦ Βενιαμὶν διαφημιζομένη ἀνὰ τὸ Ἑλληνικὸν εἴλκυεν
πανταχόθεν τοὺς δ' ψῶντας μαθήσεις νεανίας εἰς τὴν
πόλιν ταύτην, κατὰ τοῦτον περίπου τὸν χρόνον ἀπέ-
πλεεν ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς εἰς Εὐρώπην ὁ Θεόφιλος.

Ἐπὶ ὁκτὼ περίπου ἔτη διέτριψεν ὁ Καῖρης ἐν
Ἑσπερίᾳ καὶ μέρος μὲν τοῦ χρόνου τούτου διήγαγεν
ἐν Πίσῃ τῆς Ἰταλίας, ἣς τὸ πανεπιστήμιον εἴλκυε
τότε τοὺς πλείστους ἐκ τῶν ἡμετέρων, τὸ δὲ λοιπὸν
ἐν Παρισίῳ. Βαθεῖται ὑπῆρξεν αἱ μελέται τοῦ ἀνδρὸς
μάλιστα εἰς τὴν Φιλοσοφίαν, τὰς μαθηματικὰς καὶ
φυσικὰς ἐπιστήμας, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν Θεολογίαν ἐ-
ξαίρετως διέτριβεν οὐ μόνον διὰ τὴν στενὴν ταύτης
πρὸς τὴν φιλοσοφίαν σχέσιν ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ἱερατικὸν
αὐτοῦ σχῆμα καὶ τὴν ἰδιαιτέραν, ἣν πρὸς αὐτὴν ἐ-
τρεφεν κλίσιν.

Ἐν Πίσῃ διατελῶν ἔσχε συσπουδαστὴν καὶ φίλιν
συνεδέτην πρὸς τὸν ἀείμνηστον Κωλέττην, ἐν Παρι-
σίοις δὲ καὶ αὐτὸς ὡς πατέρα ἐτίμησε καὶ ἐσεβάσθη
τὸν αἰοδῆμον Κοραῖν καὶ οὗτος ἄφ' ἐτέρου ὡς υἱὸν
ἡγάγησε καὶ ἐφίλησε τὸν Θεόφιλον.

Ἡ περὶ τούτου δὲ γνώμη τοῦ σοφοῦ ἐκείνου ἀνδρὸς,
ἣν παρατίθησιν ἐν τινι τῶν ἐπιστολῶν του, εἶναι ἀ-
ναμφιδόλως ὁ ἀκριβέστατος τοῦ Καῖρου χαρακτηρι-
σμός.

» Χαριτωμένος νέος λέγει περὶ τοῦ Θεοφίλου τὸν
λόγον ποιούμενος, καὶ ἀληθῶς Ἰσραηλῆτης ἐν ᾧ δό-
λος οὐκ ἔστι. Δύσκολον εἶναι, προστίθησι, νὰ εὕρῃ
τις εἰς ἄλλον τόσῃν ψυχῆς ἀπλότητα μὲ τὸσον ὑπὲρ
τοῦ κοινοῦ ζῆλον ἐνωμένην. Μ' ἐζήτησε πολλάκις,
ἐλθὼν ἐπίτηδες, συμβουλὰς περὶ τῶν μέσων τοῦ νὰ
ἐπιταχύνῃ τὴν εἰς τὰ καλὰ πρόοδον τοῦ ἔθνους» (1)
Ὁμοίων ἐκφράσεων ποιεῖται χρήσις καὶ ὅπου ἀλλάχοῦ
τὸν ἐπιστολῶν αὐτοῦ μνημονεύει αὐτοῦ.

Ὁ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ ζῆλος, ὃν τὸ δὲ ὅμοιον τοῦ
Κοραῖ διεῖδεν ἐν τῇ προσώπῳ τοῦ Καῖρου ὑπῆρξε,
ὡς δ' μετὰ ταῦτα βίος αὐτοῦ ἀπέδειξεν, πραγματικὸς
καὶ ἀληθής. Ἡ μόρφωσις καὶ ἀνύψωσις τῶν ὁμογε-

νῶν αὐτοῦ ἦτο ἡ κυρία καὶ σπουδαιοτάτη σκέψις, ἣ-
τις ἀπησχόλει τὴν διάνοιαν αὐτοῦ: αὕτη ἐνέπνευεν πᾶ-
σας τὰς πράξεις αὐτοῦ· τὴν παίδευσιν ἑαυτοῦ ἐθεώ-
ρει ἀπλοῦν μέσον, ὅπως παιδεύσῃ τοὺς ἄλλους· ὅσῳ
δὲ κρεῖττον καὶ πλουσιώτερον παρεσκευάζεν ἑαυτὸν
εἰς ὃν ἐμελλε νὰ κατέλθῃ ἀγῶνα, τόσῳ ἀτραυλέστερον
καὶ ἐπιτυχέστερον ἡγεῖτο ὅτι θὰ ἐπιδιώξῃ τὸν σκοπὸν
αὐτοῦ.

Τῶν σκέψεων τούτων ἐμφορούμενος καὶ ὑπὸ τοῦ ἱε-
ροῦ τούτου ἐνθουσιασμοῦ ἐπαρμόμενος οὐδενὸς ἡμέλει,
ὧν ἐν τῇ μέλλοντι αὐτοῦ σταδίῳ θὰ εἶχεν ἀνάγκη.
Γινώσκων ὅτι ἵνα γένη τις ἀγαθὸς διδάσκαλος ἔχει
ἀνάγκη οὐ μόνον γνώσεων καὶ γενικῆς μορφώσεως
ἀλλὰ καὶ ἐιδικῆς μορφώσεως· καὶ μεθόδου δὲν ἀπώ-
κνει: νὰ ἐξετάξῃ καὶ μελετᾷ τὰ κρηττόντα τότε ἐν
Ἑσπερίᾳ παιδαγωγικὰ συστήματα καὶ νὰ ἀρύηται
ἐξ αὐτῶν ὅ,τι ἐμελλε, κατὰ τὴν γνώμην του, νὰ
ὑφελήσῃ ἑαυτὸν καὶ τὸ ἔθνος αὐτοῦ· φαίνεται μύ-
λιστα ὅτι καὶ εἰς Ἑλβετίαν διεισῆθη νὰ μεταδῇ
παρρημώμενος ἴσως εἰς τοῦτο καὶ ὑπὸ τοῦ Κοραῖ,
ἵνα μνηθῇ εἰς τὴν νέαν μέθοδον τὴν τότε πρῶ-
τον ὑπὸ τοῦ πολλοῦ Πισταλόττη εἰσηγούμενην, ὅ-
τις κατὰ τοὺς χρόνους ἀκριδῶς· τούτους ἐν Yverdon
διδάσκων εἶχεν ἐλκύσει τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου
ὁλοκλήρου· τοῦτο δυνάμεθα νὰ εἰκάζωμεν ἐκ τινος
ἐπιστολῆς τοῦ Κοραῖ, ἐν ἣ ἐπὶ λέξει λέγει, «ὀλίγον
ἔλειψε νὰ τὸν πέμψω (τὸν Καῖριν) εἰς τὸν Πισταλό-
ττη διὰ δύο ἢ τρεῖς μῆνας νὰ μάθῃ παρ' ἐκείνου
τὴν πολυθρόνητον νέαν μέθοδον τῆς παιδαγωγίας.
Ἀλλὰ, προσθέτει, ὁ καιρὸς δὲν τὸ ἐσυγχώρει, ἐπει-
δὴ ἦτο σύμφωνον νὰ εὗρεθῃ εἰς τὰς Κυθωνίας τὸν
Μάϊον μῆνα».

Ἀληθῶς δὲ ἐπανειλημμένως μέχρι τοῦδε εἶχε κλη-
θῇ εἰς Κυθωνίας ἵνα ἀναλάβῃ τὰ ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ
αὐτοῦ καθήκοντα. Ὑπὸ ἡμερομηνίαν 22 Ἰουνίου τοῦ
1808 ἀπηρτίθουν αὐτῷ οἱ ἐκ τῶν Ἐφῶρων τότε
τῆς Ἀκαδημείας Χη' Ἀθανάσιος καὶ Χη' Παρασκευ-
ας ἐπιστολὴν, ἣν θὰ μοι ἐπιτρέψητε νὰ παραθέσω
ἐνταῦθα ἅτε περιέχουσιν καὶ λεπτομερείαν τινα σχε-
τιζομένην πρὸς τὸν Βενιαμὶν καὶ ἀγνωστον ἡμῖν μέχρι
τοῦδε:

» Τὴν σοφολογιότητά της, γράφουσιν, ἐκ ψυχῆς ἀ-
σπαζόμεθα.

Κυθωνίαις

Εἴ τις υγιαίνων διὰ βίου παντός Διὰ τοῦ παρόντος
τῇ εἰδοποιούμεν, ὅτι ὁ διδάσκαλος κύριος Βενιαμὶν ἀ-
πεφάσισε νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν ἡμετέραν Σχολὴν
καὶ μᾶς εἶπε νὰ φροντίσωμεν ἄλλον διδάσκαλον εἰς
τὸν τόπον του· ἐπειδὴ καὶ ἡ σοφολογιότης του πᾶ-
σχει κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ μάλιστα κατὰ τὸν
ἀριστερόν, εἰς τὸν ὅποιον συνέδη καταρράκτης καὶ
ἔχει σκοπὸν νὰ ὑπάγῃ εἰς Κων(σταντινούπολιν) ἢ ἀλλοχόσε διὰ
νὰ τὸν κατα... σῶσι· καὶ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ μετα-
χειρισθῇ ἄλλο ἐπάγγελμα καὶ ὅχι τὸ διδασκαλικόν.
Λοιπὸν ἡμεῖς πληροφορηθέντες παρὰ τινων ὅτι εἶναι
ικανὰ τὰ μαθήματα τῆς σοφολογιότητός της, ὅσα μέ-

(1) I. Πρώτα ἀπάνθ. Ἐπιστολ. Κοραῖ τόμ. I. σελ. 134.

χρη τοῦδε ἤκουσε, διὰ τοῦτο τὴν προσκαλοῦμεν διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου ἐνυπογράφου νὰ ἐλθῇ εἰς πρώτην εὐκαιρίαν, ἵνα σχολαρχήσῃ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Σχολῇ, τῇ χρηρεοῦσῃ διδασκάλου τῆς φιλοσοφίας. Ταῦτα μὲν προσκλητικῶς ἡμεῖς δὲ μένουμεν ὡς υπογραφέμεθα.

Τῆς σοφολογιότητος τῆς προθυμότητας.»

Τίνος ἕνεκα δὲν ἐδέχθη τότε τὴν πρόσκλησιν ὁ Καίτης δὲν παραδίδεται μὲν ἡμῖν ὠρισμένως, ἀσφαλῶς δ' ὅμως ἴσως δικαιούμεθα νὰ εἰκάζουμεν ὅτι τοῦτο ἐπράξε διότι ἐπεθύμει ἀρίτως ἐν πᾶσι νὰ καταρτίσῃ ἑαυτὸν πρὸς τὸ μέλλον ἔργον αὐτοῦ. Ὁ Βενιαμὴν βελτιωθεὶς ἴσως τῆς καταστάσεως τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτοῦ ἐξηκολούθησε τὸ ἐν τῇ Σχολῇ ἔργον αὐτοῦ· μόνον δὲ μετὰ δύο ὁλοκληρῶν ἐτῶν περίεδον τῇ 11ῃ Ἰουλίου τοῦ 1810 ἀπευθύνεται ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τῶν προκρίτων Χρ. Ἀθανασίου, Γεωργάκι τοῦ Οἰκονομέλλι, καὶ Εὐστρατίου Γηνατέλλι νέον πρὸς τὸν Σοφολογίωτατον ἐν Ἱερουσαλὲμ, ὡς προσφωνοῦσιν αὐτῷ, κύριον Θεόφιλον τὸν λίαν Σεβασμιόπότην, γράμμα δι' αὐτοῦ καὶ αὐθις ἀγγέλλουσιν ὅτι ὁ Βενιαμὴν ὡς παρενοχλούμενος ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν παραιτεῖται τοῦ ἰδίου ἐπαγγέλματος καὶ προσκαλοῦσι αὐτὸν, ἵνα «ὡς φιλογενὴς ἐλθὼν καταλάβῃ τὴν τέπνον τοῦ κυρ Βενιαμίν... καὶ οὕτω δὲ ματαιωθῶσι τὰ τοσαῦτα ἐξόδα ἑσα καταβάλλεμεν καὶ οἱ τοσούτοι πῆνοι, οὓς ὑπέστιμεν ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας Σχολῆς. Λαθεῖσα λοιπὸν, ἐπάγονται κατωτέρω, ἡ Σοφολογίᾳ τῆς τοῦ παρὸν ἡμέτερον προσκλητήριον καὶ νομίσασα τοῦτο ὡς κοινὴν φωνὴν τῆς ἡμετέρας πατρίδος, μᾶλλον δὲ ἐλευ τοῦ ἡμετέρου εὐσεβοῦς ἐλληνικοῦ Γένους θέλει ἐλθεῖν προθύμως, ἵνα ὠφελήσῃ τὸ Γένος, ὅσον ἐκ μέρους τῆς καθὼς καὶ ὁ κυρ Βενιαμίν, καὶ ἡ ἡμετέρα Σχολὴ δὲν ὑστερήσῃ φιλοσόφου....»

Υπέλκων τέλος ὁ Καίτης εἰς τὰς ἀλλεπαλλήλους ταύτας προσκλήσεις καὶ αἰσθανόμενος ἑαυτὸν καλῶς πλέον παρεσκευασμένον ἐπανήλθεν εἰς Κυθωνίας. Πότε ἀκριβῶς συνέβη τοῦτο δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν· ἐπιστολὴ τις τοῦ Κοραΐ, ἐν ᾗ ὁ αἰδισμός ἐκεῖνος ἀνὴρ ποιεῖται λόγον περὶ τῆς ἐκ Παρισίων ἀναχωρήσεως τοῦ Θεοφίλου, λέγων αὐταῖς λέξεσι· «ταύτας τὰς ἡμέρας ἀπεδήμησεν καὶ ὁ διάκονος Θεόφιλος, ὅστις ὑπάγει νὰ διαδεχθῇ τὸν Βενιαμίν εἰς τὰς Κυθωνίας», οὐδὲν δυστυχῶς χορηγεῖ ἡμῖν διότι εἶναι ἀνευ χρονολογίας (1). Ἀσφαλὲς γινώσκουμεν μόνον ἐκ τίνος σημειώματος ἐν τινι τῶν παρ' ἡμῖν κωδίκων ὅτι κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1811 εὐρίσκεται ἐν Σμύρνῃ. Ἐνταῦθα δ' ὅμως γεννᾶται ζήτημα, ὅπως δυστυχῶς δὲν δύναται νὰ διευκρινηθῇ δι' ὧν μέχρι τοῦδε γινώ-

σκομεν πηγῶν. Ὁ Καίτης δηλαδὴ ἐκλήθη ἐπισήμως ὑπὸ τῆς ἐφορείας τῆς ἐνταῦθα Σχολῆς ἵνα διαδεχθῇ τὸν ἀποχωροῦντα Βενιαμίν, ἀνεχώρησεν ἐκ Παρισίων κατὰ ἀξιώσεων μάρτυρα τὸν Κοραΐν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦτω καὶ ὅμως αἰφνης προσλαμβάνεται μὲν αὐτὸς καθηγητὴς ἐν τῇ ἐν Σμύρνῃ Εὐαγγελικῇ Σχολῇ ὁ δὲ Βενιαμίν ἐξακολουθεῖ διδάσκων ἐν τῇ ἐνταῦθα Σχολῇ καὶ μετὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ Θεοφίλου. Τίς ἡ αἰτία πάντων τούτων εἶναι ἀγνωστον ἡμῖν· ἴσως ἐν τούτοις δὲν θὰ εἴμεθα μακρὰν τῆς ἀληθείας ἂν ὑποθέσουμεν ὅτι εἰς τῶν λόγων ὧν ἕνεκα ἐδημιουργήθη ἡ κατάστασις αὕτη εἶναι ἡ βραδεῖα μετὰ τὴν ἐναρξιν τῶν μαθημάτων ἀφίξις τοῦ Καίρου εἰς Κυθωνίας.

Ὅπως δὲ ποτε ἀπὸ Φεβρουαρίου τοῦ 1811 μέχρι Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὁ Καίτης εἰργάσθη ἐν τῇ Εὐαγγελικῇ Σχολῇ λαμβάνων μηνιαῖον μισθὸν 250 γροσίων ὡς δείκνυται ἐκ τῆς σωζομένης ἱδιοχείρου ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως αὐτοῦ. (Παράβ. Παρανίκ. Ἱστορ. Εὐαγγ. Σχ. σελ. 25. Σημ. 1).

Ἄλλ' ἡ ἐν Σμύρνῃ διαμονὴ τοῦ Θεοφίλου δὲν ἦτο δυνατόν νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ μακρόν. Οἱ Σμυρναῖοι διέτρεχον τότε κρίσιμωτάτην ἕνεκα ἔξελας κοινοτικῆς διαμάχης περίεδον· ἤριζον ἐμπαθέστατα διίστάμεναι πρὸς ἀλλήλους δύο φατρίαι, ὧν ἡ μὲν ἐτάσσετο ὑπὲρ τῆς γηραιᾶς Εὐαγγ. Σχολῆς, ἡ δὲ νεωτερίζουσα πῶς εἶχεν ἰδρύσει φιλολογικὸν Γυμνάσιον κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ ἐνταῦθα τε καὶ ἐν Χίῳ λειτουργούντος· ἐπὶ δέκα ἐλόκληρα ἔτη συνεταράσσετο ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἰωνίας ἕνεκα τοῦ ζητήματος τοῦτου, ὅπερ ἐξερράγη μὲν τῷ 1808 ἐσθέσθη δὲ μόλις τῷ 1818 διὰ τῆς καταργήσεως τοῦ φιλολογικοῦ Γυμνασίου.

Ἐν τῷ μέσῳ λοιπὸν τῆς διαπάλης ταύτης ἐκλήθη ὁ Καίτης ὑπὸ τῶν ἐφέρων τῆς Εὐαγγ. Σχολῆς ἀντιφλοισμύμενων πρὸς τοὺς τοῦ Φιλολογικοῦ Γυμνασίου, ἵνα διδάξῃ φυσικὰς καὶ μαθηματικὰς ἐπιστήμας καὶ τὴν φιλοσοφίαν. Ἀλλὰ τὸ μὲν διότι δὲν ἐπύρηνον οἱ μετὰ δυσχερείας καὶ δι' ἐράνων ἐξοικονομηθέντες πρόσκαιροι πέρει, τὸ δὲ διότι ἡ θέσις τοῦ Καίρου ἦτο ἐν Κυθωνίαις καὶ οὐχὶ ἐν Σμύρνῃ, οὗτος ἀνέλαβε τῷ ἐπομένῳ σχολικῷ ἔτει 1811—1812 τὴν διδασκαλίαν τῆς Φυσικῆς καὶ τῶν Μαθηματικῶν, τοῦ Βενιαμίν, ὅστις καὶ μετὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ Θεοφίλου παραδόξως ἐξακολουθεῖ διδάσκων, περιορισθέντος εἰς τὴν Φιλοσοφίαν καὶ Ἀστρονομίαν. Ἡ διαρρῦθμις αὕτη τοῦ προσωπικοῦ τῆς Σχολῆς ἦτο ἀναμφερστὸς ἀρίστη ὑπὸ πᾶσαν ἐποχὴν, ἀλλὰ δυστυχῶς, ὡς ἱστορήσαμεν ἤδη ἐν τῷ Βίῳ τοῦ Βενιαμίν, ἡ ἔρις δὲν ἐβράδυνε νὰ γεννηθῇ. Ἡς ἕνεκα μετὰ τὴν λήξιν τοῦ ἔτους ἐκεῖνου ἀνεχώρησεν ἐριστικῶς πλέον ὁ Βενιαμίν.

(1) Ἡ ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ κατωτέρω κειμένη φράσις «ἐπειδὴ ἦτο σύμφωνον νὰ εὐρεθῇ εἰς Κυθωνίας τὸν Μάιον μῆνα» σκοτίζει ἐτι μᾶλλον τὸ ζήτημα· διότι θεβαίως κατὰ τὴν ἐν Ξενοφάνει (ἔτους Β' σελ. 80) παρατιθεμένην ἐπιστολὴν τῶν Κυθωνιατῶν, δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ὁ Μάιος τοῦ 1810, ἀλλὰ καὶ τὸν Μάιον τοῦ 1811 δὲν δυνάμεθα νὰ δεχθώμεν διότι ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους τοῦτου συναντῶμεν τὸν Καίτην ἐν Σμύρνῃ.

Ἡ εἰρήνην ἐπανήλθεν ἀμέσως σχεδὸν μετὰ ταῦτα εἰς τὴν Σχολὴν καὶ τὰ πράγματα ἔλαβον τὴν Κανονικὴν αὐτῶν τροχίαν. Διὰ τὸν Θεόφιλον ἐπέστη πλέον ἡ στιγμή, ὅπως ἀναπτύξῃ πᾶσας τὰς δυνάμεις αὐτοῦ, καὶ μεταδῶσῃ πᾶν ὅ,τι ἐπὶ ὀκταετίαν ἐλόκλη-

ρον ἐν τῇ Σοφῇ Ἑσπερία ἀπεθησαύρισεν. Ἐνθουσιῶν ὑπὲρ τῆς διδασκαλίας καὶ ἐξαπλώσεως τῶν ἀγνώστων τότε ἐνταῦθα φυσικῶν ἐπιστημῶν ἠγωνίζετο πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ τούτου. Ἰνα πεισθῇτε περὶ τοῦ ἱεροῦ τούτου ἐνθουσιασμοῦ τοῦ ἀνδρὸς, ἵνα ἔδγητε ζωηρὸν τὸν ἐνθερμον καὶ ἀκράτητον αὐτοῦ ζῆλον θὰ παρακαλέσω νὰ μοὶ ἐπιτρέψητε, ὅπως ἐπαναλάβω πρὸ Ὑμῶν ἔσα τῇ 12 Ὀκτωβρίου τοῦ 1812 ἐν τούτῳ ἀκριβῶς τῷ χώρῳ εἶπε ποιούμενος ἑναρξιν τοῦ μαθήματος τῆς Φυσικῆς παρισταμένων οὐ μόνον τῶν μαθητῶν ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν προκρίτων τῆς πόλεως ταύτης. « Αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπιστήμαι, λέ- » γει προοιμαζόμενος, ἀρχονται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς » πολιτικῆς ζωῆς ἐκάστου ἔθνους· προβαίνουσιν, ἐὰν » αὐτὴ προβαίῃ, τέλειούνται· ὅταν αὐτὴ ἀκμάζῃ καὶ » παρακμάζουσιν εἰς τὴν πτώσιν ἐκείνης. Ὁ ἄνθρω- » πος ἐπλάσθη κοινωνὸς, καὶ ὅταν διὰ τῆς τοιαύτης » κοινωνίας δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ἀνάγκας » αὐτοῦ, τότε καὶ ἐπιστρέφει τὸ νοερὸν ὅμμα τῆς ψυ- » χῆς εἰς τὴν θεωρίαν τῶν ὄντων· τότε ἀναζωπυρεῖ- » ται ἐν αὐτῇ καὶ ὁ φύσει ἐν αὐτῇ ἐντετηκὼς ἔρως » τοῦ εἰδέναι. Διὰ τοῦτο καὶ τὰ σπέρματα τῆς μα- » θήσεως κατεβλήθησαν πρῶτον εἰς τὰς καρποφό- » ρους πεδιάδας τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς, διότι » αὗται ἦσαν ἱκαναὶ τὸ κατ' ἀρχὰς νὰ καλέσωσι τὸ » ἀνθρώπινον γένος εἰς κοινωνίαν. Ἐκεῖθεν ἔλαβον οἱ » προπάτορες ἡμῶν τοὺς σπινθῆρας τῆς φιλοσοφίας· » ἀλλ' ἐντὸς ὀλίγου ἀνῆψαν αὐτοὺς εἰς πυρσὸν καὶ » ἀπέδειξαν πόσον διαφέρουσι τῶν διακεκαυμένων ἐ- » κείνων τὰ εὐκραῖα κλίματα τῆς Ἑλλάδος. Ἡ γλῶσ- » σα τῶν ἀγρίων ἀλγῶν μετεβλήθη εἰς τὴν γλῶσ- » σαν τοῦ Θεοῦ, τῶν Μουσῶν καὶ τῶν ἀνδρῶν. » Ἐκεῖθεν Ὀμηρος ἐστεφανωμένος ἦλθ ἀπὸ τοῦ Ἑ- » λικῶνος ἐμπνέει τοὺς Ἀλεξάνδρους, ἐνθουσιᾷ τοὺς » ποιητὰς καὶ ὀδηγεῖ τοὺς ἡγεμόνας. Ἐκεῖ Ὁσुकυδί- » δης ἐξημυγέρει καὶ Δημοσθένης ἐκεραυνοβάλλει πα- » τρίς τοῦ Σωκράτους, Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους » ὑπῆρξεν ἡ Ἑλλάς, καὶ ἐν σημείον τῆς γῆς ἵχθυογρά- » φησεν ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ἐπιφανείας τὴν πρόδον » τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Ἐκεῖ τὰ μάρμαρα ἔλα- » βον ψυχὴν καὶ αἱ σκιαὶ μετεβλήθησαν εἰς ἀλήθειαν. » Ἐκεῖθεν τελευταῖον ἐλαμψαν καὶ οἱ λαμπροὶ τῆς » οἰκουμένης φωστῆρες οἱ Γρηγόριοι, Βασίλειοι καὶ » Χρυσόστομοι. Ἀλλὰ φεῦ... ἡ Ἑλλάς γυμνοῦται καὶ ἡ » στολὴ τῶν ἡμετέρων προγόνων κατεστόλισε καὶ κα- » ταστολίζει ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην· παρῆλθον αἱ- » ὄνες καθ' οὓς διετελευεῖν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς ἀμα- » θίας. Πλὴν ἐφθασε πάλιν ἡ εὐτυχὴς ἐκείνη ἐποχὴ » καθ' ἣν ἡ Ἑλλάς ἤρξατο νὰ ἀναλαμβάνῃ τὴν προ- » τέραν αὐτῆς κατάστασιν. Αἱ Μοῦσαι καταλίπουσαι » τὰ ψυχὴ τοῦ Βορρᾶ ἐπιστρέφουσιν εἰς τὴν ἑαυτῶν » κατοικίαν διὰ νὰ ἀναπνεύσωσι τὰς ζωηρὰς αὔρας » τῆς ἰδίας πατρίδος. Μάρτυρες Ὑμεῖς μουσηγέται » τοῦ ἱεροῦ τούτου δώματος αὐτῶν· κατεβάλετε καὶ » καταβάλλετε πολλοὺς κόπους εἰς τὴν σύστασιν αὐ- » τοῦ· ἀφειδέτε καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς διὰ τὴν περι- »ποίησιν τῶν Μουσῶν. Ἀλλὰ καὶ τὸ ὄνομα ὑμῶν ἀπὸ

» στόματος εἰς στόμα μεταβαίνειον παρτρέχει ὁλόκλη- » ρον τὴν οἰκουμένην καὶ αἱ καρδίαι τῶν ὠφελουμέ- » νων γίνονται ἀδία μνημεῖα τῆς εὐδαιμονίας ὑμῶν.

» Ἄνδρες Κυθωνῖαι. Ὑμεῖς ὦ φιλογενεῖς καὶ φι- » λοπάτριδες, κατηναλώσατε καὶ καταναλίσκετε διὰ » τὴν βελτίωσιν τοῦ δυστυχοῦς ὑμῶν γένους. Ἀλλὰ » πόση χαρὰ, πόση ἀγαλλίασις ἡμῶν, ὅταν ἀκούητε, » ὅτι αἱ Κυθωνῖαι καθίστανται τὸ ἄστυον τῆς μαθή- » σεως; ὅταν βλέπητε τοιοῦτους φιλομούσους νεανί- » σκους πανταχόθεν ἐνταῦθα συνερχομένους δι' αὐτὴν; » πόσα δάκρυα εὐφροσύνης ἐκχέονται ἀπὸ τῶν ὀφθαλ- » μῶν, ὅταν θεωρῆτε τὰ ἴδια τέκνα ἐστεμμένα παρὰ » τῶν Μουσῶν, ὀδηγοῦμενα παρ' αὐτῆς τῆς παιδεί- » ας, νὰ φθάσωσιν εἰς τὰς τρίβους τῆς εὐδαιμονίας; » ὅταν ἀκούητε τὰ ὀρφανὰ νήπια τῶν Κυθωνιῶν ψελ- » λίζοντα ἔτι, νὰ προσφέρωσι τὸ ὄνομα τῆς ἀρετῆς καὶ » τῆς ἀληθείας; τὸ ὄνομα τῆς πίστεως, τὸ ὄνομα » τῆς πατρίδος; καὶ τὰς χεῖρας ὑψοῦντα πρὸς τὸν πα- » τέρα τῶν Φώτων νὰ ἐπικαλοῦνται τὴν θεῖαν ἀντί- » ληψιν ὑπὲρ ὑμῶν;

» Ἐγὼ μάρτυς, ἄνδρες Κυθωνῖαι! ἀνετράφην ἐν » ταύτῃ τῇ πέλει· δι' αὐτῆς ἐφθασα εἰς ταύτην τὴν » κατάστασιν. Καὶ ἐν αὐτῇ σήμερον εἰς τὴν εὐτυχε- » στέραν ἡμέραν τῆς ζωῆς μου, ἐμπροσθεν τῶν διδα- » σκάλων μου, τῶν εὐεργετῶν μου, τῶν συμμαθητῶν » μου, τῶν φίλων μου, τῶν ἀδελφῶν μου κηρύττω αὐ- » τὴν εὐεργέτιδα καὶ τῶν καλῶν μου τούτων πρό- » ξενον.

Ἀποστρεφόμενος δ' εἶτα πρὸς τοὺς προκαθημένους » μαθητὰς ἐπιλέγει τὰςδε: « Καὶ ἡμεῖς, φίλτατοι νεανί- » σκοι, ἔσοι ἀγωνίζεσθε τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς παιδεί- » ας, πόσῃν εὐχαρίστησιν λαμβάνετε, εἰδὼς ζητε εἰς » τὴν ἀρχὴν τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ Γένους ἡμῶν; » διότι γίνεσθε ὄργανα τῆς βελτιώσεως αὐτοῦ; ὅταν » φέρητε κατὰ νοῦν, ὅτι κατὰ τὸ παρὸν τὸ μέγα θέα- » τρον τοῦ κόσμου ἐστὶν ἡ Ἑλλάς, ὑμεῖς οἱ ἀγωνι- » ζόμενοι, θεαταὶ ὁλόκληρος ἡ ἀνθρωπότης περιμέ- » νουσα τὸ ἀποδησόμενον, ἀθλοθέτης ἡ Ἀθανασία! » κοπιᾶτε κατ' ἀρχὰς ἀλλὰ ὅταν προδάντες φθά- » νετε εἰς τὸν Κολοφῶνα· ὅταν ἐκεῖθεν γίνονται ὑπο- » κείμενον τῆς θεωρίας ὑμῶν καὶ τὸ ἀπειρον ὕψος τῶν » οὐρανῶν, καὶ τὸ ἀμετρον βάθος τῶν ἀβύσσων καὶ αἱ » καταπληκτικαὶ βρονταί, καὶ οἱ κατεδαφίζοντες κε- » ραυνοί, καὶ τὸ χαρίεν ἔαρ, καὶ αἱ παικιλόχροι πεδι- » ἀδες· ὅταν ἕκαστος ὑμῶν τὸν στέφανον ἐπὶ τῆς κε- » φαλῆς ἔχων λαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ μίαν τῶν μου- » σῶν, ἣν ἡρετίσατο καὶ δι' αὐτῆς ἄλλος μὲν ἐξιστορῶν » τὰ πάντα, παρτρέχει τὰ ὄντα, ἢ ἐν ἑαυτῷ συσσελλό- » μενος γίνεταὶ δημιουργὸς νέων πραγμάτων· ἄλλος δὲ » περιεργότερον τὴν φύσιν ἐξετάζων ἀπὸ πλανήτου εἰς » πλανήτην μεταβαίνει καὶ ἀπὸ ἀστέρος εἰς ἀστέρα με- » ταπηδῶν τὸ πᾶν ὑπ' ὅψιν ἀγει· ἄλλος τελευταῖον ἢ ἐ- » ξιχνᾷ τὰ φυσικὰ δικαιώματα τῶν ἀνθρώπων συγ- » καταβάλλει τὰ θεμέλια τῆς κοινωνίας καὶ τῶν Ἑ- » θνῶν, ἢ κηρύττων τὰς ἐραρὰς ἀληθείας τῆς πίστεως » ἡμῶν ὀδηγεῖ τὸ ἀνθρώπινον γένος εἰς τὴν ὄντως εὐ- » δαιμονίαν! ὅταν, λέγω, θεωρῆτε τὸ θεῖον τοῦτο δη-

» μιούργημα καὶ εἰσχωρήσαντες εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Σοφίας.
 » ἀνακαλύψετε, ὅσον τὸ δυνατόν, τὸν Πάνσοφον
 » κτίστην αὐτοῦ, καὶ ἤδη ἐνθουσιασμοῦ πλήρεις ἀφι-
 » ἐρώσητε καὶ νοῦν καὶ καρδίαν εἰς τὸν Θεὸν τῆς Φύ-
 » σεως, ὃ πύσιν τότε ἔξετε ἡδονὴν καὶ εὐφροσύνην.
 » Τότε δὴ τότε δώσετε καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν ἀντὶ τῆς
 » παιδείας, στοχαζόμενοι διὰ παντὸς ζωὴν τοῦ πνεύ-
 » ματος τὴν ἀλήθειαν, καὶ τροφὴν τῆς καρδίας τὴν
 » ἀρετὴν».

(Ἐπεται τὸ τέλος)

«Ὡσεὶ φοιδὸληπτος δ' ἐν τέλει ἀναφωνεῖ:
 » Ἐνδοξεὶ καὶ ἱεραὶ ψυχαὶ τῶν εὐκλεῶν ἐκεῖνων
 » ἀνδρῶν! Πίστις ἱερὸν καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα! Πα-
 » τρίς γερχομένα καὶ δυστυχής! Ἐμπνεύσατε, ἐμπνεύ-
 » σατε καὶ εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τοὺς παρόντας ἐραστάς τῆς
 » παιδείας νὰ ζητῶμεν τὴν ἀλήθειαν διὰ τῆς θεωρεί-
 » ας καὶ τὸ ἀγαθὸν διὰ τῆς πράξεως!»

A. ΜΟΣΧΙΔΗΣ

ΤΟ ΞΥΜΗΜΑ ΤΟΥ ΑΕΒΕΝΤΗ

Καὶ ποῖος καὶ ποῖος δὲν πόνεσε γιὰ τὸν Ἀγαπητό; (*)
 μάρτυρες ἐφτεροῦγισαν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν

κι' ἐπῆραν στῆς φτεροῦγες τῶν τὸ νέο παλληκάρι
 στὴν πρώτη του τὴν ἀνθησι, στὴν πρώτη του τὴ χάρι.

Σὰν Διάκο τὸν ἐσοῦδλισαν, τὸν τρώπησαν μαχαίρια
 κακούργων δολοφόνων,

κι' ἄστρο τὸν εἶδα λευθερίως νὰ φέγγῃ μ' ἄλλ' ἀστέρι
 σὲ νύκτες Μακεδόνων.

(Γ. Σουρῆς)

I

Ἐκοιμάτο.

Τὸ ὄνειρό του ἐλίκνιζαν πόθοι ντυμένοι μὲ χρυσάφι
 καὶ στολισμένοι μὲ τὰ πειδὼ ζωηρά, φανταχτερὰ χρώ-
 ματα.

Ἐκοιμάτο.

Κ' ἐπάνω στὴν τρισεύγενη μορφὴ του ἐχύνετο ἡρε-
 μα καὶ γλυκὰ τῆς γαλήνης ἡ ὁμορφάδα καὶ τῆς
 ἀθωότητος τὸ ἀγνὸ στολίδι σ' ἔκαμνε νὰ νομίζῃς ὅτι
 εἶχες ἐμπρὸς σου ἀπαλὸ ἀκόμα παιδάκι κι' ὄχι ἕνα
 λεβέντη.

Ἐκοιμάτο.

Καὶ στὸν ὕπνο του τὸν ἤσυχο, τὸν ἐλαφρὸ σὰν τὸ
 ἀεράκι ποῦ χαϊδεύει σιγαλὰ σιγαλὰ τὸ κύμα τὴν ὥρα
 τοῦ δειλινοῦ, στὸ ὄνειρό του τὸ ροδοκέντητο, ἦλθε
 κρυφὰ κρυφὰ καὶ τὸν ἐφίλησε μιὰ παρθένω.

Ὀλόλευκα ντυμένη, πανώρηα, μὲ μάτια κλεμμένα
 ἀπὸ τὸν οὐρανὸν, γεμάτα χάρι μὰ κι' ἐπιδολιχτικότητα
 μὲ μιὰ φαρδεῖα γαλάζια ταινία τριγύρω στὸν πλαστι-
 κό της κορμὸ, μ' ἕνα στεφάνι ἀπὸ χλωρὴ δαφνοῦλα
 στὸ κεφάλι, μόλις τὸν ἐφίλησε ἐτραβήχθηκε λιγάκι
 πίσω καὶ τὸν ἐκύτταξε γελαστή.

Ἡ καρδιά τοῦ νέου, ἅμα τὴν εἶδεν, ἐσχίρτησεν.

Ἐτινάχθη ἀμέσως ἀπὸ τὴν κλίνη του καὶ θαμβω-
 μένος ἀπὸ τὴν τόση τῆς καλλονῆς, ἔτρεξε νὰ τὴν ἀγ-
 καλιάσῃ.

Αὐτὴ μ' ἕνα νεῦμα σοβαρὸ, ποῦ ἐπέβαλλε σεδα-
 σμὸ, τὸν ἀνεχάτισε.

(*) Τέλον Ἀγραν.

«Ὁραῖέ μου λεβέντη, δὲν εἶν' ἀκόμη καιρὸς, τοῦ
 εἶπε.

»Θὰ γίνω ἰδική σου, ἀλλ' ὄχι τώρα.

»Ἐνοιωθα τὸν ἔρωτα ποῦ τρέφεις στὴν καρδιά σου
 »γιὰ μένα, ἔδλεπα τὴν φωτιά ποῦ σοῦ φλέγει τοὺς
 »πόθους ποῦ ἀσφυκτιοῦν ἐδῶ μέσα καὶ ζητοῦν νὰ
 »τιναχθοῦν ὑψηλότερα, νὰ πετάξουν σ' ἕνα κόσμον
 »μακρυνώτερο, ἰδανικώτερο, ἀκούα τὸ φτερούγισμα
 »τῆς ψυχῆς σου ποῦ νανουρίζεται μέσα σὲ μυστικούς
 »παλμούς κάποιας ἀπραγματοποίητης ἀκόμα λαχτά-
 »ρας, παρακολουθοῦσα τὴν ὁρμὴ μὲ τὴν ὁποία κυλᾷ
 »τὸ εὐγενικὸ σου αἷμα μέσα στὲς φλέβες, λὲς καὶ θέ-
 »λει νὰ συντρίψῃ κάποιο πρόσκομμα ποῦ βρίσκειτ' ἐμ-
 »προστά του, ὅλ' αὐτὰ δὲν ἤμπορουσαν νὰ μ' ἀφήσουν
 »ἀσυγκίνητη στὸ τόσο σου αἰσθημα καὶ γι' αὐτὸ
 »ἦλθα νὰ σ' εὕρω. Ἀλλὰ γιὰ μιὰ στιγμή μόνο. Γιὰ
 »νὰ σοῦ δείξω τὸν δρόμον ποῦ πρέπει ν' ἀκολουθήσης
 »διὰ νὰ μ' ἀποκτήσης. Θὰ κοπιᾷς πολὺ, πάρα
 »πολὺ, ἀλλὰ μὴ σ' ἀπελπίσῃ κανένα ἐμπόδιο. Στὸ τέ-
 »λος ἐπιτυχία θὰ στεφανώσῃ τοὺς κόπους σου. Θὰ
 »νικήσης.

»Ἐγὼ εἶμαι βασιλοπούλα ἑακουσμένη καὶ κατοικῶ
 »σὲ παλάτια χρυσοφτελισμένα ποῦ τὸ ἀέτωμά τους
 »στολίζει πάντα ἀμάραντη δάφνη καὶ ποῦ ἐμπρὸς
 »τους δλα μαζί τὰ ἄλλα παλάτια τοῦ κόσμου εἶναι
 »καλύδια.

»Θὰ μὲ συναντήσης σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ μέρος ποῦ σοῦ
 »δείχνω στὸ χάρτη. Ἐκεῖ πρέπει νὰ ἔλθῃς νὰ μὲ
 »ζητήσης. Ἀπὸ ἐκεῖ θὰ σ' ὁδηγήσω στὸ βασίλειόν
 »μου, μὲς τὸ ὁποῖον δὲν δίδει ποτὲ ὁ ἥλιος.

»Ἐμπρὸς, διαλεχτέ μου, θάρρος!»

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια ἐξηφανίσθη.